

KUZEYDOĞU ANADOLU KALKINMA AJANSI

2016 YILI TEKLİF ÇAĞRISI

MALİ DESTEK PROGRAMLARI

SIKÇA SORULAN SORULAR VE CEVAPLARI

GENEL SORULAR

NO	SORU	CEVAP	REFERANS	BÖLÜM
1	Verilen mali desteklerin niteliği ne olacaktır? Geri ödeme koşulları nelerdir?	Ajans, desteklenmesi uygun bulunan projelere, başvuru rehberlerinde belirtilen oranlarda mali destek sağlayacak ve bu destek "hibe" niteliğinde olacak; yani Ajans tarafından sağlanan bu desteğin geri ödemesi olmayacaktır. Proje bütçesinin Ajanstan talep edilen miktarın dışında kalan kısmı, başvuru rehberlerinde belirtilen oranlarda eş finansman olarak Başvuru Sahibi veya ortakları tarafından karşılanmalıdır.	Başvuru Rehberi	1.3
2	Müşavir/Danışman firmalardan destek alınması başvuru sahipleri için dezavantaj olacak mıdır? Proje hazırlama amacıyla müşavirlik hizmetleri giderleri uygun maliyet olarak kabul edilebilir mi?	Müşavir firmalardan destek alıp almamak Başvuru Sahiplerinin tercihi olup bu durum, projelerin değerlendirilmesi aşamasında herhangi bir avantaj veya dezavantaj sağlamayacaktır. Başvuru Sahibinin, projenin hazırlığından ve yönetiminden (eğer varsa ortakları ile birlikte) doğrudan sorumlu olması, aracı olarak hareket etmemesi bütün programlar kapsamında zorunludur. Sözleşme esnasında ve uygulama sürecinde Ajansın muhatabı kesinlikle Başvuru Sahibi ve ortaklarıdır. Proje başlangıcından önce yapılan hazırlık çalışmalarının maliyetleri uygun maliyet değildir. Ancak proje hazırlanması ve sunulmasını teşvik etmek amacıyla, yararlanıcılar tarafından bu kapsamda temin edilen desteklerden danışmanlık ve kırtasiye giderlerine ilişkin olanlar, faturalandırılmaları şartıyla proje uygun maliyetlerinden sayılabilir ve talep edilen destek miktarının % 2'sini geçmemek üzere proje bütçesinde gösterilebilir. Bu desteğin sadece başarılı bulunan ve sözleşme imzalanarak uygulama aşamasına geçen projelere sağlanacağı unutulmamalıdır.	Başvuru Rehberi	2.1.4
3	..... şeklinde bir proje fikrim var.	Programlar ile ilgili uygunluk kriterleri Başvuru Rehberlerinde yer almaktadır. Bu kriterlerin sağlanması koşulu ile proje başvurusunda bulunabilirsiniz. Proje konusunun, hedef kitle ve	Başvuru Rehberi	2.1.1 2.1.2

	Bunun konusu/faaliyetleri/ maliyetleri desteklenmek için uygun mudur?	nihai yararlanıcıların, ortakların, faaliyetlerin ve maliyetlerin gerekçelendirilmesi koşulu ile seçilmesinde Ajansın bir yönlendirmesi veya yaptırım uygulaması söz konusu değildir. Belirlenmiş ve Başvuru Rehberleri ile ilan edilmiş koşullar çerçevesinde projenin hazırlanması ve uygulanmasından Başvuru Sahibi ve varsa ortakları doğrudan sorumludur.		2.1.3 2.1.4
4	Ajansa sunulacak proje konularının veya program önceliklerinin birbirine göre üstünlüğü olacak mıdır?	Ajansın yürütmekte olduğu programların amaç ve öncelikleri arasında kendi içinde bir öncelik sıralaması bulunmamaktadır. Değerlendirme sürecinde; yapılan başvurunun amaç, öncelik ve uygunluk kriterlerine uyup uymadığı değerlendirilecektir. Ardından projenin yürütülebilmesi için sahip olunan deneyim, teknik uzmanlık, yönetim kapasitesi ve finansman kaynakları ile diğer değerlendirme kriterleri puanlanacaktır. Dolayısı ile doğrudan proje konularının veya faaliyetlerin birbirine üstünlüğü değil; pek çok farklı kriterin değerlendirilmesi ve puanlanması gerçekleştirilecektir.	Başvuru Rehberi	2.3
5	Programlar kapsamında satın alınacak ekipman ve malzemeler için menşe kuralı var mıdır?	Hayır, herhangi bir menşe kısıtlaması yoktur. Proje bütçesinde yer alan kalemler yurtiçinden temin edilebileceği gibi yurtdışından herhangi bir ülkeden de alınabilir.	Başvuru Rehberi	2.1.4
6	Alınacak malzemenin yurt içinden temin edilememesi durumunda uluslararası satın almalar nasıl gerçekleştirilecektir?	Satın almalar konusunda yurt içi veya yurt dışı alım ayrımı gözetilmemiştir. Yararlanıcıların tabii olacakları satın alma kuralları çerçevesinde yurt dışı alımları da gerçekleştirilebilir. Bu durumda alınacak malzemenin proje süresi içerisinde yararlanıcıya teslim edilmiş olması gerekmektedir.	Başvuru Rehberi Satın Alma Rehberi	2.5
7	Projelerin hazırlanması aşamasında Ajansın avans şeklinde bir desteği olabilir mi?	Değerlendirme ve seçim sürecinde başarılı bulunmamış, onaylanmamış, sözleşme imzalanmamış ve ödeme için gerekli koşulların yerine getirilmediği hiçbir durumda, Ajans hiçbir Başvuru Sahibine herhangi bir ödeme yapmayacaktır.	Başvuru Rehberi	2.1.4
8	Projelerin erken sunulması ile son gün sunulması arasında fark olacak mıdır?	Son Başvuru anına kadar teslim alınan her bir proje teslim alındığı tarih, saat ve sıra numarasına göre kaydedilerek muhafaza edilecek; zarfları kesinlikle açılmayacaktır. Değerlendirme süreci sonunda; başarı sıralamasının belirlenmesi esnasında; birden fazla proje aynı puanı almış ise önce projelerin ilgililik ve mali kapasite puanlarına bakılacaktır.	Başvuru Rehberi	2.3

		Bu bölümlerden alınan puanların da aynı olması durumunda başarılı projenin belirlenmesinde, erken teslim edilen projeye öncelik tanınacaktır.		
9	Kurumumuz/ilçemiz/firmamız için danışman olarak Ajans uzmanlarından biri görevlendirilebilir mi?	<p>Ajans, proje teklif çağrısı döneminde; şeffaflık, açıklık, tam rekabet koşullarının sağlanması amacıyla tüm potansiyel başvuru sahiplerine bilgilendirme ve eğitim faaliyetlerini içeren teknik yardım hizmeti sağlar.</p> <p>Ajans personeli, teklif çağrıları kapsamında sunulacak herhangi bir projenin hazırlanmasında ve yürütülmesinde görev alamaz. Proje teklif çağrısı döneminde, bireysel istek üzerine veya sadece bir kurumun mensuplarıyla sınırlı bilgilendirme, eğitim ve danışmanlık faaliyeti yapılamaz.</p>	Proje ve Faaliyet Destekleme Yönetmeliği	16
10	İzleme faaliyetleri hangi sıklıkla ve ne şekilde yapılacaktır?	<p>Yararlanıcılar, uygulama sürecinde, projede kaydedilen ilerleme ve gerçekleştirmeleri içeren raporlar sunmak zorundadır. Bunlar; sözleşmede belirtilen dönemlerde sunulacak yararlanıcı beyan raporları, ara raporlar ve proje faaliyetlerinin tamamlanmasını takiben sunulacak nihai rapor ile nihai rapor sonrasındaki üç yıl boyunca projenin etkilerinin değerlendirilebilmesi amacıyla periyodik olarak sunulacak proje sonrası değerlendirme raporundan oluşmaktadır. Ayrıca Ajans, yararlanıcıdan ilave bilgi ve belge talebinde bulunabilir. Ajans, bu rapor ve harcamaların onaylarında, yaptığı izleme ziyaretleri sonuçlarını dikkate alır.</p> <p>Desteklenen bir proje kapsamında, Ajans tarafından istenen bilgi ve belgelerin zamanında ve eksiksiz verilmemesi, izleme ziyaretlerinde uygulama ve yönetim mekânlarına erişimin zorlaştırılması yahut engellenmesi veya projenin sözleşmeye, eklerine ve yürürlükteki mevzuata uygun şekilde yürütülmediğinin tespiti halinde Ajans, ödemeleri durdurabilir ve/veya sözleşmeyi feshederek buna ilişkin mevzuatta ve sözleşmede belirtilen hukuki yollara başvurabilir.</p> <p>Ajansın desteklediği proje ve faaliyetlerin izlenmesi amacıyla kullanılacak araçlar, izleme sisteminde yer alan birimler ve bunların görevleri, izleme süreci ve sistemin işleyişine ilişkin diğer usul ve esaslar, Kalkınma Bakanlığının yayınladığı Destek Yönetimi Kılavuzunda belirlenir. Ajans, izleme bilgi sistemini de kullanarak, program ve proje düzeyinde gerekli risk analizlerini sürekli yapar. İzleme, ödeme ve denetim faaliyetlerini bu analizlere göre yönetir, yönlendirir ve gerekli tedbirleri alır.</p>	<p>Kalkınma Ajansları Destek Yönetimi Kılavuzu</p> <p>Proje Uygulama Rehberi</p>	2.1.1.7.3

11	Sözleşme sonrası Ajans ile bir ihtilaf halinde sözleşmede imzası bulunan gerçek kişi mi temsil ettiği kurum mu sorumlu tutulacaktır?	Projenin uygulanması esnasında bir ihtilaf çıkması halinde, Ajansın muhatabı Başvuru Sahibi ve varsa proje kapsamındaki ortaklarıdır. Proje kapsamında görevlendirilen kişiler ise kendilerini görevlendiren mercie karşı sorumlu olacaklardır.	Başvuru Rehberi	2.1.1
12	Sözleşme imzalanmasından sonra proje uygulamasında sorun yaşanırsa, verilen mali destekler için ne gibi müeyyideler uygulanacaktır?	<p>Ön ödeme haricinde, Ajans tarafından yapılacak bütün ödemeler hakediş esasına göre yapılacaktır. Yararlanıcının sözleşme koşullarını yerine getirmemesi ve/veya taahhüt edilen hedeflerin yerine getirilememesi halinde; Ajans destek tutarını azaltabilir ve/veya o zamana kadar ödenen tutarların tamamen ya da kısmen geri ödenmesini talep edebilir.</p> <p>Ayrıca desteklenen proje veya faaliyet kapsamında, Ajans tarafından istenen bilgi ve belgelerin zamanında ve eksiksiz verilmemesi, izleme ziyaretlerinde uygulama ve yönetim mekânlarına erişimin zorlaştırılması yahut engellenmesi veya projenin sözleşmeye, eklerine ve yürürlükteki mevzuata uygun şekilde yürütülmediğinin tespiti halinde Ajans, ödemeleri durdurabilir ve/veya sözleşmeyi feshederek buna ilişkin mevzuatta ve sözleşmede belirtilen hukuki yollara başvurabilir.</p> <p>Yararlanıcı, sözleşme kapsamında sağlanmış tesis, makine, ekipman, teçhizat ve diğer malzemelerin, Ajansın gerekli ve yazılı izni olmaksızın projenin sona ermesinden itibaren üç yıl süreyle mülkiyetini başkasına devredemez, bunları rehin ve teminat olarak gösteremez, projede tanımlanan iş dışında başka bir iş için kullanamaz.</p> <p>Yukarıdaki durumlar için gerekli olan hallerde başvuru sahibinin destek miktarının üç katı tutarında Ajansa tazminat ödeyeceği hususu sözleşmede yer alır.</p>	Başvuru Rehberi Proje Uygulama Rehberi	2.5
13	Bir proje konusunun Ajansın öncelik alanları içine girip girmediğini nasıl tespit edebiliriz?	<p>2015 yılı Mali Destek Programları kapsamında sunulacak projelerin konusu Ajans tarafından yürütülmekte olan programın amaç ve önceliklerine uygun olmak zorundadır.</p> <p>Projenin hazırlığından ve yönetiminden (eğer varsa ortakları ile birlikte) Başvuru Sahibinin doğrudan sorumlu olması sebebiyle, proje konusunun hem iştilal/görev alanları içinde olması; hem de Ajans'ın amaç ve öncelik alanları ile uygun olduğunu tespit etmek ve bunu Başvuru Formunun ilgili bölümünde gerekçelendirmek, Başvuru Sahibinin yükümlülüğüdür.</p>	Başvuru Rehberi	2.1

14	Yararlanıcı eş-finansman karşılığı olan tutarın tamamını tek seferde proje hesabına aktarmak zorunda mıdır?	Desteklenecek her bir projeye özel bir banka hesabı açılacaktır. Yararlanıcı kendisi tarafından sağlanacak olan eş finansman karşılığı tutarı bu hesaba yatırır ve proje harcamalarını proje hesabından transfer ederek yapar. Ancak yararlanıcı eş-finansmanın tamamını tek seferde proje hesabına yatırmak zorunda değildir. Proje hesabından yapacağı ödeme öncesinde; proje hesabında yeterli mali kaynak bulunmasını temin etmesi yeterli olacaktır.	Başvuru Rehberi	2.5
15	Proje kapsamında leasing ve benzeri bir finansman aracı kullanılabilir mi?	Başvuru Sahibi ve Ortakları, eş-finansmanın tamamını kendi öz kaynaklarından karşılayabilecekleri gibi; kredi, leasing vb. dış finansman yolu ile de temin edebilirler. Leasing işlemi yapılması durumunda; Leasing işlemine konu olan taşınır/taşınmaz malın mülkiyetinin, proje uygulama suresi içerisinde Başvuru Sahibine geçmesi gerekmektedir. Dolayısı ile proje uygulama süresinden daha uzun vadeli leasing yapılması uygun olmayacaktır.	Başvuru Rehberi	2.5
16	Teminatlar sadece nakit olarak mı kabul edilmektedir? Gayrimenkul teminatı geçerli midir?	Kâr amacı güden gerçek ve tüzel kişiler ve/veya kamu kurumu niteliğindeki meslek kuruluşlarından, her bir proje için sözleşmede öngörülen destek miktarının %10'u kadar teminat alınır. Ajans tarafından teminat olarak kabul edilebilecek değerler şunlardır: a) Tedavüldeki Türk parası, b) Bankalar veya katılım bankaları tarafından verilen teminat mektupları, Teminatlar, teminat olarak kabul edilen diğer değerlerle değiştirilebilir. Karma değerlerden oluşan teminatlar, Ajans tarafından kabul edilebilir. Ancak gayrimenkul teminatı kabul edilmemektedir.	Başvuru Rehberi	2.5
17	Projemizin uygulanması için gerekli olan izin ve ruhsatlardan birisinin işlemleri, prosedürün uzunluğu veya askı süresi nedeniyle sözleşme tarihi itibarıyla neticelenmiş olmuyor. Bu durumda mali destek	Projenin hazırlık ve uygulama safhasından doğrudan sorumlu olan Başvuru Sahibi ve varsa Ortaklarının, projenin uygulanabilmesi için ilgili mevzuat gereğince resmi makamlardan alınması gerekli olan her türlü belgeyi sözleşme tarihine kadar hazır etmeleri gerekmektedir. Sonuçların açıklanmasından sonra, başarılı bulunan proje sahiplerine yapılacak sözleşmeye davet bildirimine, en fazla 10 gün içerisinde gerekli belgelerin tamamı tedarik edilmiş olarak icabet edilmediği takdirde; Başvuru Sahibi sözleşmeden feragat etmiş sayılacak ve eksik belgelerin temini için ilave süre verilmeyecektir.	Başvuru Rehberi	2.2.1 2.5

	başvurusu yapabilir miyiz?			
18	Başvuru Sahibinin yürüttüğü projesi kapsamında yeni bir sistem geliştirmesi durumunda bu sistemin telif ve patent hakkı ne olacaktır?	<p>Programlar kapsamında alımı desteklenen alet, teçhizat, yazılım, malzeme ve sistemler ile yapımı gerçekleştirilen tesislerin mülkiyeti (fikri mülkiyet hakları da dâhil olmak üzere) yararlanıcıya aittir. Ancak destek için başvurusu yapılan projeler, Ajans tarafından her zaman eğitim amaçlı olarak ve sahibinin ayrıca muvafakati aranmaksızın kullanılabilir. Böyle bir durumda projede yer alan gerçek ve tüzel kişilere ait şahsi bilgiler ve mesleki sır niteliğindeki bilgiler ifşa edilmeyecektir.</p> <p>Bununla beraber yararlanıcı, Ajansın gerekçeli ve yazılı izni olmaksızın; projenin sona ermesinden itibaren üç yıl süreyle; sözleşme kapsamında sağlanmış tesis, makine, ekipman, teçhizat ve diğer malzemelerin mülkiyetini başkasına devredemez; söz konusu malzemeleri rehin ve teminat olarak gösteremez; TRA1 (Erzurum, Erzincan, Bayburt) Düzey 2 Bölgesi dışına çıkaramaz ve projede tanımlanan iş dışında başka bir iş için kullanamaz.</p>	Başvuru Rehberi	2.5
19	Kimler bağımsız değerlendirici olarak görevlendirilecektir?	<p>Proje tekliflerini, Başvuru Rehberlerinde belirtilen esaslara göre teknik, ekonomik, sosyal ve mali açıdan değerlendirmek üzere, en az 4 yıllık yüksek öğrenim mezunu olup alanında en az beş yıllık uzmanlık ve tecrübe birikimi olan ve Ajansımıza Kalkınma Ajansları Yönetim Sistemi (KAYS) üzerinden bağımsız değerlendirici başvurusu yapan kişiler arasından Ajans bünyesinde oluşturulan Bağımsız Değerlendirici Seçim Komisyonu tarafından yapılan değerlendirme sonucu seçilirler.</p> <p>Proje tekliflerini değerlendirmek amacıyla bağımsız değerlendirici görevlendirileceği ve bağımsız değerlendiricilerde aranacak özelliklerin kapsamı pyb.kudaka.org.tr adresinde ilan yoluyla duyurulmaktadır.</p>	Kalkınma Ajansları Proje ve Faaliyet Destekleme Yönetmeliği	Madde 19
20	Eş finansman ne demektir? Nasıl karşılanabilir?	<p>Eş finansman, Ajans tarafından desteklenen proje veya faaliyetlerde harcanmak üzere, yararlanıcı tarafından sağlanması taahhüt edilen nakdi katkıyı ifade etmekte olup yararlanıcılar, kendilerinin karşılamak zorunda oldukları eş finansman tutarını, banka ya da finans kuruluşlarından kredi yoluyla temin edebilirler. Böyle bir durumda, alınan kredilere karşılık projede alınan ekipmanlar rehin olarak gösterilemez.</p>	Başvuru Rehberi	1.3
21	İştirakçiler ve ortaklar arasındaki farklar nelerdir?	<p>İştirakçi, başvuru sahibi ve ortaklarda aranan uygunluk kriterlerini taşımak zorunda olmayan, desteğe konu projenin yürütülmesi sürecinde veya sonucunda doğrudan fayda veya menfaat elde etmeyen, projenin güvenilirliğini ve sürdürülebilirliğini artırmak amacıyla projenin</p>	Başvuru Rehberi	2.1.2

		gerçekleştirilmesine katkıda bulunan gerçek veya tüzel kişilerdir. İştirakçiler, projede sponsorluk, teknik destek sağlama gibi roller üstlenirler. İştirakçilerin yaptıkları harcamalar uygun maliyet olarak kabul edilmez. Ortak ise desteğe konu projenin yürütülmesi sürecinde veya sonucunda doğrudan veya dolaylı fayda veya menfaat temin eden gerçek veya tüzel kişilerdir. Ortakların, başvuru rehberlerinde Ortakların Uygunluğu başlığı altında yer alan kriterleri karşılamaları gerekir. Ortaklar tarafından yapılan proje kapsamındaki masraflar, başvuru sahibi tarafından yapılmış gibi uygun maliyet olarak kabul edilmektedir.		
22	Sunulacak olan projeler kapsamında arazi veya bina alımı uygun maliyet midir?	Başvuru rehberlerinin 2.1.4 "Maliyetlerin Uygunluğu: Destekten Karşılanabilecek Maliyetler" bölümünde belirtildiği gibi arazi ve bina alımları uygun olmayan maliyetler içerisinde yer almaktadır.	Rehber	2.1.4
23	Projenin uygulama süresi hangi tarihten itibaren başlar?	Projenin uygulama süresi, sözleşmenin tüm taraflarca imzalandığı günden bir sonraki gün itibariyle başlar.	Başvuru Rehberi	2.1.3
24	Program kapsamında belirlenen azami proje sürelerinin uzatılması mümkün müdür?	Proje kapsamında yürütülecek tüm faaliyetlerin proje uygulama süresi sonuna kadar tamamlanmış olması gerekmektedir. Bu süre ancak Kalkınma Ajansları Proje ve Faaliyet Destekleme Yönetmeliği'nin 45. Maddesinde belirtilen mücbir sebeplerin oluşması halinde uzatılabilir.	Proje ve Faaliyet Destekleme Yönetmeliği	Md.38, Md. 45
25	Hibe miktarı 200.000 TL'ye kadar olan projelerden denetim raporu talep edilecek mi?	Ajans, destek miktarı 200.000 TL'nin üzerinde olan bütün projelerden denetim raporu talep eder. Bu denetim, yasal denetim konusunda ulusal veya uluslararası kabul görmüş bir denetim kurumuna (Yeminli Mali Müşavirler/Serbest Muhasebeci Mali Müşavirler Odası veya Sermaye Piyasası Kurulunca onaylanmış Bağımsız Denetim Şirketi) mensup onaylı bir denetçi yeminli mali müşavir tarafından yapılmalıdır. Destek miktarı 200.000 TL'nin altında olan projelerden denetim raporu talep edilmeyecektir.	Başvuru Rehberi	2.5 Denetim başlığı
26	Sunacağım proje kapsamında makine ve ekipman satın alımı uygun maliyet midir? Uygunsa ikinci el makine ve ekipman alabilir miyim?	Program öncelikleriyle çelişmemeleri; piyasa fiyatlarına uygun olmaları ve projenin uygulanabilmesi için gerekli olmaları koşulu ile yeni makine ve ekipman alımı uygun maliyettir. Fakat ikinci el ekipman alımı uygun maliyet değildir.	Başvuru Rehberi	2.1.4.
27	İdari kontrol evrak esnasında evrak	Başvuru formu ve ekleri haricindeki destekleyici belgeleri eksik olan başvuru sahiplerine beş iş gününü geçmemek kaydıyla ek	Kalkınma Ajansları Proje ve	Madde 18

	eksikse proje reddedilir mi?	süre verilir. Bu süre içerisinde eksik belgeleri tamamlamayanların başvuruları reddedilir.	Faaliyet Destekleme Yönetmeliği	
28	Projeler hangi kriterlere göre değerlendirilecektir?	Projeler başvuru rehberlerinde bulunan Değerlendirme Tablosu'nda yer alan kriterlere göre değerlendirilecektir.	Başvuru Rehberi	2.3 Değerlendirme Tablosu
29	Teminat tutarı ve verilecek teminatların bağlı kalma süresi hakkında bilgi verebilir misiniz?	KOBİ'lerden ve kamu kurumu niteliğindeki meslek kuruluşlarından Ajans tarafından sağlanacak destek miktarının %10'u kadar teminat istenmektedir. Proje uygulama süreci sona erip Ajans tarafından başvuru sahibine nihai ödeme yapıldıktan sonra teminatlar serbest bırakılacaktır.	Başvuru Rehberi	2.5.
30	Kira ve nakliye hizmet alımı uygun maliyet midir?	Piyasa fiyatlarına uygun olmaları ve projenin uygulanabilmesi için gerekli olmaları koşuluyla kira ve nakliye hizmeti alımı uygun maliyet olarak kabul edilmektedir.	Başvuru Rehberi	2.1.4.
31	Ajans yer temini/ yatırım yeri tahsisi yapar mı?	Ajansımızın mali destek programları kapsamında sağlayacağı destekler Destek Yönetimi Kılavuzu ve Başvuru Rehberlerinde belirlenmiş olup yer temini bu destekler arasında yer almamaktadır. Ayrıca mali destek programlarında arazi veya arsa alımları da uygun maliyetler arasında bulunmamaktadır.	Başvuru Rehberi	2.1.4.
32	Proforma faturalarda fiyatlar birbirinden farklı ise hangisini esas almamız gerekir?	Bütçeyi netleştirmek için, maliyetlerin gerekçeleri de ayrıca istenmektedir. Dolayısı ile bütçede yer alan maliyetlerin gerekliliğinin yanı sıra gerçekçiliğinin de sunulacak belgelerle desteklenmesi başvuru sahibinin yararına. Farklı rakamlar ihtiva eden proforma faturaların piyasa riskleri de göz önüne alınarak aritmetik ortalamasının alınması uygun olacaktır.	Başvuru Rehberi	2.2.1
33	Projeye nakit akışı nasıl gerçekleşecek?	Sözleşmede belirtilen süre içerisinde, kabul edilebilir nitelikteki teminat şartının yararlanıcı tarafından yerine getirilmiş olması kaydıyla, destek miktarının %40'ı, yararlanıcıya ait sözleşmede belirtilen banka hesabına ön ödeme olarak aktarılır. Ajans tarafından ön ödeme sonrasında yapılacak diğer ödemeler, hakediş esasına göre gerçekleştirilir. Buna göre, ön ödeme tutarının ve aynı oranda yararlanıcının eş finansman tutarının usulüne uygun harcandığını gösteren belgelerin ara/nihai raporlarla birlikte Ajansa sunulması, ilgili raporların Ajans tarafından incelenip uygun bulunması ve onaylanmasından sonra; (sözleşmede aksi belirtilmediği takdirde) ara ödemede destek miktarının %40'ı ve son ödemede %20'si destek yararlanıcısının banka hesabına 30 gün içerisinde aktarılır. Yararlanıcı tarafından ilgili raporlar	Başvuru Rehberi	2.5

		sunulmadan ve usulüne uygun ödeme talebinde bulunulmadan, yararlanıcıya hiçbir ödeme yapılmaz.		
34	Çok kısa süreli bir proje kabul edilebilir mi? Asgari proje süresi var mı?	Asgari bir proje süresi öngörülmemekle birlikte; proje uygulama süresinin makul ve gerçekçi olması başvuru sahibinin yararınadır.	Başvuru Rehberi	2.1.3
35	Proje bütçesi, uygulama sürecinde herhangi bir sözleşme değişikliği ile artırılabilir mi?	Hayır, Başvuru rehberi Bölüm 2.5’de belirtildiği üzere sözleşmede kesinleştirilen mali destek tutarı hiçbir şekilde sözleşme değişikliği ile artırılamaz. Proje bütçesi dışında yapılacak bütün harcamaların yararlanıcı tarafından karşılanması gerekir. Bu harcamalar uygun maliyet sayılmaz.	Başvuru Rehberi	2.5
36	Makine yedek parçasına ilişkin satın alımlar uygun maliyet midir?	Makine yedek parça alımı, proje kapsamında gerekli ise ve alınacak yedek parça mevcut makinenin verimliliğine ve performansına olumlu katkı yapan bir nitelikte ise uygun maliyet olarak değerlendirilecektir. Ancak proje hedefleri dışında rutin bir faaliyete yönelik yedek parça alımı veya periyodik bir parça değişimi olması durumunda; yedek parça alımı uygun maliyet olarak değerlendirilmeyecektir.	Başvuru Rehberi	2.1.4
37	Projenin mali destek almaya hak kazanması durumunda sözleşmenin imzalanmasını ileriki bir tarihe ertelemek mümkün müdür?	Sözleşme imzalanmasının ertelenmesi mümkün değildir. Proje ve Faaliyet Destekleme Yönetmeliği’nin 24.madde 3.fıkrası uyarınca sözleşme, başvuru sahibine yapılacak yazılı bildirim müteakip en geç on gün içerisinde imzalanmalıdır.	Başvuru Rehberi	2.5
38	Faaliyet planında boş geçen aylar olmasının projemize negatif etkisi olur mu?	Projede faaliyet takviminin tutarlı ve makul olması esastır. Mümkün oldukça faaliyet takviminde faaliyetsiz ay olmaması önerilir. Ancak bu, olmazsa olmaz bir husus değildir.	Başvuru Formu	1.9
39	Görünürlük maliyetleri ne demektir?	Tanıtım ve görünürlük maliyetleri; yararlanıcılar, ortakları ve alt yükleniciler tarafından, hizmet, mal alımı ve yapım işleri faaliyetlerinde Ajansın sağladığı mali desteği ve Kalkınma Bakanlığının genel koordinasyonunu görünür kılmak ve tanıtmak için yapılan faaliyetlerin giderleridir.	Başvuru Rehberi	2.1.4

40	Ajansınıza daha önce sunulmuş ancak başarılı olamamış projemizi revize ederek tekrar sunabilir miyiz?	Daha önce Ajansımız tarafından uygulanan herhangi bir destek programına başvuru yapmış ancak destek almamış projeler yeniden düzenlenerek Ajansımıza sunulabilir. Bu projelerin başvuru rehberinde yer alan uygunluk kriterlerine aykırı olmaması gerektiği unutulmamalıdır. Ayrıca mali destek programlarının içeriği her yıl değiştiğinden proje konunuzun 2016 yılı mali destek programları kapsamında olup olmadığını kontrol etmeniz ve bu hususta bir aykırılık yok ise projenizi güncel mali destek programlarının önceliklerine göre yeniden kurgulamanız gerektiğini unutmayınız.	Başvuru Rehberi	2.1.3
41	Projede görev alacak proje koordinatörü başvuru yapan kurum dışından olabilir mi?	Proje koordinatörünün başvuru öncesinde başvuru yapan kurumda çalışma zorunluluğu yoktur. Ancak proje kapsamında çalışacak personelin başvuru yapan kurum/kuruluş/işletmenin mevzuatı çerçevesinde çalışması gerektiği unutulmamalıdır.		
42	2015 Yılı Mali Destek Programları kapsamında hayvan alımı uygun maliyet midir?	2015 Yılı Mali Destek Programları kapsamında hayvan alımı uygun maliyet olarak değerlendirilmemektedir.	Başvuru Rehberi	2.1.4
43	Ortaklar proje kapsamında harcama yapabilir mi?	Başvuru sahipleri tek başlarına ya da ortak kuruluşlarla birlikte başvuruda bulunabilirler. Başvuru sahibi ya da ortağı tarafından gerçekleştirilen harcamalar Başvuru Rehberi "2.1.4 Maliyetlerin Uygunluğu" başlığında sözü edilen kriterleri karşılama koşulu ile proje bütçesinde yer alabilir.	Başvuru Rehberi	2.1
44	2015 Yılı Mali Destek Programları kapsamında Katma Değer Vergisi (KDV) kar amacı güden kurum ve kuruluşlar için uygun maliyet midir?	Katma Değer Vergisi (KDV) kâr amacı güden başvuru sahipleri için uygun maliyet değildir.	Başvuru Rehberi	2.1.4
45	Proje hazırlamaya ilişkin danışmanlık hizmetlerine yönelik faturalarda tarih sınırı var mı?	Proje hazırlanması ve sunulmasını teşvik etmek amacıyla, yararlanıcılar tarafından bu kapsamda temin edilen desteklerden danışmanlık ve kırtasiye giderlerine ilişkin olanlar, faturalandırılmaları şartıyla proje uygun maliyetlerinden sayılabilir ve talep edilen destek miktarının % 2'sini geçmemek üzere proje bütçesinde gösterilebilir. Bu hizmet bedeli karşılığında kesilen faturalar üzerindeki tarihler sözleşme öncesini veya sonrasını kapsayabilir. Ancak Ajansımız	Başvuru Rehberi	2.1.4

		tarafından, sözleşme imzalanmayan projelere bu harcamalarla ilgili herhangi bir ödeme yapılmayacaktır.		
46	2016 yılı Mali Destek Programlarının bütçeleri için insan kaynakları ve seyahat başlıklarında herhangi bir kısıt var mı?	2016 yılı Mali Destek Programlarında insan kaynakları ve seyahat kalemleri için bir kısıt bulunmamaktadır. Ancak her halükârda Ajans proje bütçelerinde gereksiz bulunan veya yapılan araştırma sonucunda tutarının piyasa fiyatlarına uygun olmadığını tespit ettiği bütçe kalemlerinde revizyona gidebilir.	Başvuru Rehberi	2.1.4
47	2016 yılı Mali Destek Programlarına sunulacak projelerde proje ortağının bulunması teknik ve mali değerlendirmede herhangi bir avantaj sağlar mı?	Başvuru sahipleri tek başlarına ya da ortak kuruluşlarla birlikte başvuruda bulunabilirler. Proje ortakları ile ilgili kurullar Başvuru Rehberleri 2.1.2 Ortakların Uygunluğu başlığında açıklanmıştır. Bir proje başvurusunda sadece proje ortağının yer alması nedeniyle teknik ve mali değerlendirme aşamasında puan verilmeyecektir. Ancak, proje ortağının varlığı nedeniyle projenin teknik ve mali kapasitesinin artması teknik ve mali değerlendirmede avantaj sağlayabilir.	Başvuru Rehberi	2.3
48	KAYS üzerinden yapacağımız başvurularda "Başvuruyu tamamla" butonuna tıklayarak online başvuru yapılması yeterli midir?	KAYS üzerinden online başvuru yapılması gerekli olmakla birlikte yeterli değildir. Projeler KAYS üzerinden tamamlandıktan sonra sistemden alınacak çıktılar gerekli imzalar atılmış bir şekilde toplam 4 nüsha halinde tek bir kapalı zarf içinde matbu olarak Ajansa teslim edilmelidir.	Başvuru Rehberi	2.2.2
49	Proje kapsamında araç alımı(traktör, minibüs vs.) uygun maliyet midir?	Projenin uygulanması için mutlaka gerekli olması koşulu ile frigorifik özellikli ekipmanlar ile römork, süt tankı, taşıma kafesi, yükleyici, tırmık, yükleme rampası vb. ekipmanların satın alımı uygun maliyet olarak değerlendirilmektedir.	Başvuru Rehberi	2.1.4
50	Projenin Yürütüleceği Arsa/arazi/depo yeri ve üretim için gerekli imar-izin-ruhsat durumu önemli midir?	Destek almaya hak kazanan tüm projeler, her koşulda meri mevzuata uygun olmalıdır. Dolayısı ile imar mevzuatı çerçevesinde gerekli koşulların ve alınması gerekli izin ve belgelerin sözleşme imzalanmadan önce sağlanmış olması gerekmektedir. Ancak yapı izni, inşaat ruhsatı gibi belgeler, proje başvuru aşamasında sunulması gereken belgeler değildir. Proje başarılı olursa sözleşme aşamasında başvuru sahibinden bu belgeleri sunması istenecektir.	Başvuru Rehberi	2.2.1

51	Sadece yenilenebilir enerji üretimini öngören bir proje için başvuru yapılabilir mi?	Yenilenebilir enerji kaynaklarından elektrik üretilerek değerlendirilmesi uygun proje konusu olarak değerlendirilmektedir.	Başvuru Rehberi	1.2-2.1.3
52	2016 Yılı Mali Destek Programları kapsamında bayan başvuru sahiplerine yönelik herhangi bir ayrıcalık söz konusu mudur?	Ajansımız 2016 yılı Mali Destek Programları kapsamında cinsiyet temelli herhangi bir ayrıcalık söz konusu değildir.	Başvuru Rehberi	2.1.1
53	Ajanstan destek almaya hak kazanan başvuru sahipleri ile Ajans arasında yapılacak olan sözleşmeden kaynaklı Damga Vergisi ödemesi nasıl yapılacaktır.	<p>Ajans ile destek almaya hak kazanan başvuru sahipleri arasında tek nüsha olarak bir sözleşme hazırlanacaktır. Bu sözleşmedeki toplam bütçe tutarı üzerinden binde 9,48 oranında (Bkz. 25.12.2015 tarih ve 29573 sayılı Resmi Gazete’de yayımlanan Damga Vergisi Kanunu Genel Tebliği) damga vergisi doğmaktadır ve bu tutarın taraflarca vergi dairesine ödenmesi gerekmektedir. Ajansın damga vergisi muafiyeti bulunduğundan, söz konusu damga vergisinin tamamını projeyi imzalayan karşı tarafın (yararlanıcı) ödemesi gerekmektedir (damga vergisi muafiyeti bulunan kurumlar hariç).</p> <p>a) Damga vergisi, damga vergisi mükellefiyeti tesis ettirmemiş kişilerce, sözleşme imzalandığı tarihten itibaren 15 gün içinde vergi dairesine beyan edilerek yatırılmalıdır.</p> <p>b) Damga vergisi mükellefiyeti olan kurumlar, ilgili dönem beyannamesinde beyan ederek vergi dairesine ödeyebilirler.</p> <p>Her iki durumda da Ajans ile yararlanıcı arasında yapılan sözleşmeden doğan damga vergisinin yasal süresi içinde ödendiğine ilişkin dekontun ve ilgili damga vergisi beyannamesinin Ajans’a sunulması gerekmektedir.</p>		

KUZEYDOĞU ANADOLU KALKINMA AJANSI

2016 YILI TEKLİF ÇAĞRISI

MALİ DESTEK PROGRAMLARI

SIKÇA SORULAN SORULAR VE CEVAPLARI

Üretimin Geliştirilmesi Mali Destek Programı

54	Üretimin Geliştirilmesi Mali Destek Programı dâhilinde şahıs olarak başvuru yapılabilir mi?	Üretimin Geliştirilmesi Mali Destek Programı dâhilinde uygun başvuru sahipleri şunlardır: Küçük ve mikro işletmeler tanımına uyan işletmeler, Kâr amacı güden birlikler, Kooperatifler(Konut ve Taşıma Kooperatifleri Hariç). Bunların dışında kalan başvuru sahipleri ve gerçek kişiler bu program kapsamında uygun başvuru sahibi değildir.	Başvuru Rehberi	2.1.1
55	Üretimin Geliştirilmesi Mali Destek Programı kapsamında "hizmetler sektöründe" proje sunulmasının önünde engel var mı?	Destek sağlanabilecek projeler başvuru rehberleri "2.1. Uygunluk Kriterleri" başlığı altında sayılmış olan kriterleri sağlamak zorundadır. Bu kriterleri sağlayan başvurular Ajansımız tarafından değerlendirmeye alınacaktır. Hizmet sektörlerine (turizm, perakende ve toptan ticaret, ulaştırma, haberleşme vb.) yönelik projeler uygun projeler olarak değerlendirilmeyecektir.	Başvuru Rehberi	2.1
56	.... konusunda bir araştırma projesi, Üretimin Geliştirilmesi Mali Destek Programı kapsamında uygun proje konusu olur mu?	Ajansımıza başvurusu yapılacak akademik araştırma ve fizibilite çalışmaları eğer daha büyük bir projenin parçası değilse uygun proje konusu değildir.	Başvuru Rehberi	2.1.3
57	Mevcut bir işletmem yok. Üretimin Geliştirilmesi Mali Destek Programına başvuru yapabilir miyim?	Kâr amacı güden kuruluşların Üretimin Geliştirilmesi Mali Destek Programına başvuru yapabilmesi için Küçük ve mikro işletmeler tanımına uyan işletmeler olmaları ve Ajansımızdan daha önce hiç destek almamış veya Ajansla yaptığı destek sözleşmesinin üzerinden en az 1 yıl geçmiş olması gerekir. Bu kapsamda TRA1 Bölgesinde yer alan Ticaret ve Sanayi Odaları ya da Esnaf ve Sanatkarlar Odalarına kayıtlı Küçük ve mikro	Başvuru Rehberi	2.1.1

		işletmeler tanımına uyan işletmeler uygun başvuru sahipleridir. Dolayısıyla bahsi geçen odalara kaydı olmayan işletmeler uygun başvuru sahibi sayılmayacaklardır. Ajansa proje sunmadan önce ilgili odalardan birine kayıt yapan bir başvuru sahibi proje sunabilir.		
58	İşletmemizin yerinin kira olması, Üretimin Geliştirilmesi Mali Destek Programı'na başvuru yapmamızın önünde bir engel midir?	İşletmenin yerinin kira olması başvuru yapılmasına engel teşkil etmemektedir.	Başvuru Rehberi	2.1.4
59	Üretimin Geliştirilmesi Mali Destek Programı kapsamında şahıs şirketleri ve esnafilar uygun başvuru sahipleri midir?	Üretimin Geliştirilmesi Mali Destek Programı kapsamında şahıs şirketleri ve esnafilar TRA1 Düzey2 (Erzurum, Erzincan, Bayburt) bölgesinde bulunan Ticaret ve Sanayi Odaları veya Esnaf ve Sanatkârlar Odalarına kayıtlı olmaları durumunda uygun başvuru sahipleri arasında yer alabilirler.	Başvuru Rehberi	2.1.1
60	Merkezi, bölge dışında olan bir şirket bölgedeki şubesi için başvuru yaparsa Küçük ve mikro işletme olma kriteri merkez için mi şube için mi aranacaktır?	Böyle bir durumda şirket merkezinin Küçük ve mikro işletme kriterlerine uygunluğu sorgulanacaktır.	Başvuru Rehberi	2.1.1
61	Üretimin Geliştirilmesi mali destek programı başvuru rehberinde son 3 yıla ait mali tablolar istenmektedir. 2015 yılı bilançoları Mart 2016 tarihinde vergi dairesince onaylanacağından 2015 yılına ait olan	2015 yılı bilançosu, gelir tablosu veya hesap özeti vergi dairesi onaylı olmasa dahi Serbest Mali Müşavir veya Yeminli Mali Müşavir tarafından onaylanmış olması yeterlidir. Sözleşme aşamasında güncel belgeler Ajans tarafından yeniden istenebilecektir.	Başvuru Rehberi	2.2.1

	belgeleri nasıl sunmalıyız?			
62	Farklı bir kamu kurum ve kuruluşundan son bir yıl içerisinde destek almış olmak ajans mali destek programından yararlanmaya engel teşkil eder mi?	<p>Bir başvuru sahibinin uygun olabilmesi için:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Ajanstan hiç destek almamış olması veya • Ajansla yaptığı mali destek sözleşmesinin sona ermesinin üzerinden en az bir (1) yıl geçmiş olması gerekmektedir. <p>Bu şartlardan birini sağlamayan başvurular reddedilecektir. Bu kapsamda farklı bir kamu kurum ve kuruluşundan son bir yıl içerisinde destek almış olmak ajans mali destek programından yararlanmaya engel teşkil etmemektedir.</p>	Başvuru Rehberi	2.1.1
63	Ajansa proje başvurusunda bulunabilmek için hangi resmi prosedürlerin yerine getirilmesi gerekmektedir.	<p>Destek almaya hak kazanabilmek için, başvuru sahipleri aşağıda belirtilen koşulların tümüne uymalıdır:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Proje faaliyetinin proje sunan kurum/kuruluşun görev ve yetki alanı içerisinde bulunması, • TRA1 Düzey 2 Bölgesi'nde kayıtlı olması, merkezinin ya da yasal şubesinin bu bölgede bulunması, • Projenin hazırlığından ve yönetiminden (eğer varsa ortakları ile birlikte) doğrudan sorumlu olması, aracı olarak hareket etmemesi, • Başvuru sahibi kurum/kuruluşun 8 Kasım 2008 tarih ve 27048 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanan Kalkınma Ajansları Proje ve Faaliyet Destekleme Yönetmeliği'nde öngörülen proje hesabını kendi adına açma, bu hesaba para aktarma ve bu hesaptan harcama yapma ehliyetine sahip olması gerekmektedir.	Başvuru Rehberi	2.1.1
64	Erzurum ilinde et ve süt üretim tesisleri ajansa başvuru yapılabilecek midir?	<p>Et ve süt üretim tesislerinin kurulması veya mevcutların modernizasyonu konularını içeren projeler program öncelikleri 'Öncelik 4' kapsamında sadece Bayburt ilinde desteklenecektir.</p> <p>Et ve süt ürünlerinin işlenmesi, paketlenmesi vb. faaliyetleri içeren projeler Üretim Geliştirilmesi Mali Destek Programı 'Öncelik 1' kapsamında her üç ilimiz için de uygun başvuru olarak değerlendirilmektedir.</p>	Başvuru Rehberi	1.2
65	Öncelik 1 kapsamında hazır giyim imalatı konusunda ajansa	Öncelik 1 Kapsamında hazır giyim imalatı uygun başvuru konusu olarak değerlendirilecektir.	Başvuru Rehberi	1.2

	başvuru yapılabilir mi?			
66	Kamu kurum ve kuruluşları Üretim Geliştirilmesi Mali Destek programına başvurabilirler mi?	Üretimin Geliştirilmesi Mali Destek Programı kâr amacı güden kuruluşlara yöneliktir. Kamu kurum ve kuruluşları Üretim Geliştirilmesi Mali Destek programı kapsamında uygun başvuru sahibi olarak değerlendirilmemektedir.	Başvuru Rehberi	2.1.1
67	Bir proje başına verilebilecek destek üst limiti ne kadardır? Nasıl bir destek verilmektedir?	Bu program çerçevesinde her bir proje için verilecek mali destek asgarî 20.000 TL ve azamî 500.000 TL tutarlar arasında olacaktır: Bu program kapsamında hiçbir destek projenin toplam uygun maliyetinin %15'inden az veya %50'sinden fazla olamaz. Mali destek programları kapsamında yararlanıcılara karşılıksız ve geri ödemesiz hibe desteği verilmektedir.	Başvuru Rehberi	1.3
68	Proje kapsamında ambalajla ilgili finansman sağlanabilir mi?	2016 Yılı Üretim Geliştirilmesi Mali Destek programı kapsamında ambalaj üretimini öngören projeler uygun olarak değerlendirilmektedir. 2016 Yılı Üretim Geliştirilmesi Mali Destek programı kapsamında hammadde alımı uygun maliyet değildir.	Başvuru Rehberi	2.1.4
69	Proje kapsamında personel maaş ve SGK desteği var mıdır?	Projede görevlendirilmiş personelin net maaşları, sosyal sigorta primleri (işveren ve işçi payları), ilgili diğer ücret ve maliyetler (piyasa koşullarında oluşmuş ücretlerden ve yararlanıcının ve ortaklarının normalde verdiği miktarlardan yüksek olmamalıdır) uygun maliyet olarak kabul edilmektedir.	Başvuru Rehberi	2.1.4
70	Kanatlı Hayvan Yetiştiriciliği'ne yönelik destek alınabilir mi?	Erzurum ve Erzincan illerinden yapılacak başvurular için; Kanatlı hayvan yetiştirilmesini öngören projeler üretimin geliştirilmesi mali destek programı öncelikleri kapsamında değerlendirildiğinde Erzurum ve Erzincan illerinden yapılan proje başvuruları için uygun proje konusu olarak değerlendirilmemektedir. Kanatlı hayvanların eti veya yumurtasının işlenmesi veya paketlenmesini vb. öngören proje konuları uygun olarak değerlendirilmektedir. Bayburt ilinden yapılacak başvurular için; Bayburt ilinden yapılacak olan kanatlı hayvan yetiştirilmesini öngören projeler, üretimin geliştirilmesi mali destek programı kapsamında sadece Bayburt ili için geçerli olan 'Öncelik 4 ; Et ve	Başvuru Rehberi	2.1.3

		süt üretim tesislerinin kurulması veya mevcutların modernizasyonu.' başlığı altında uygun proje konusu olarak değerlendirilmektedir.		
71	Yeni bir iş fikir ile ajanstan mali destek alınabilir mi?	<p>2016 Yılı Üretimin Geliştirilmesi mali destek programı kapsamında uygun başvuru sahipleri şunlardır:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Küçük ve mikro işletmeler3 tanımına uyan işletmeler • Kooperatifler (Taşıma ve Konut Kooperatifleri hariç) • Kâr Amacı Güden Birlikler <p>Destek almaya hak kazanabilmek için, başvuru sahipleri aşağıda belirtilen koşulların tümüne uymalıdır:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Proje faaliyetinin proje sunan kurum/kuruluşun görev ve yetki alanı içerisinde bulunması, • TRA1 Düzey 2 Bölgesi'nde kayıtlı olması, merkezinin ya da yasal şubesinin bu bölgede bulunması, • Projenin hazırlığından ve yönetiminden (eğer varsa ortakları ile birlikte) doğrudan sorumlu olması, aracı olarak hareket etmemesi, • Başvuru sahibi kurum/kuruluşun 8 Kasım 2008 tarih ve 27048 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanan Kalkınma Ajansları Proje ve Faaliyet Destekleme Yönetmeliği'nde öngörülen proje hesabını kendi adına açma, bu hesaba para aktarma ve bu hesaptan harcama yapma ehliyetine sahip olması gerekmektedir. <p>Bu şartları taşıyanlar ajanstan destek talebinde bulunabileceklerdir.</p>	Başvuru Rehberi	2.1.1
72	Bir giyim mağazasının müşterilerinin finansmanı için ajansa başvuru yapılabilir mi?	2016 Yılı Üretimin Geliştirilmesi mali destek programı kapsamında Hizmet sektörlerine (turizm, perakende ve toptan ticaret, ulaştırma, haberleşme vb.) yönelik projeler, uygun proje konusu olarak değerlendirilmemektedir.	Başvuru Rehberi	2.1.3
73	Tarımsal sulamada güneş enerjisinden faydalanmayı öngören projeler uygun mudur?	Yenilenebilir enerji kaynaklarından elektrik üretilmesine yönelik projeler uygun başvuru olarak kabul edilecektir.		

		Güneş Enerjisi Santrallerinin (GES) kırsal alanda içme suyu ve sulama suyu temini ve dağıtımında kullanılmasına yönelik projeler uygun olarak değerlendirilmektedir.		
74	Et ve Süt üretim tesislerine yönelik projelerde ahır yapımına yönelik olarak inşaat harcamaları ile ilgili bir sınır var mıdır?	Projenin uygulanması için mutlaka gerekli olması ve proje bütçesinde öngörülen Ajans destek tutarının yüzde otuzunu geçmemesi koşuluyla, küçük ölçekli yapım işleri (peyzaj, tadilat, onarım), uygun maliyet olarak değerlendirilmektedir.	Başvuru Rehberi	2.1.4
75	2016 yılı Üretim Geliştirilmesi mali destek programına başvuru yapabilmek için KOBİ tanımına uymak yeterlidir mi?	2016 yılı Üretim Geliştirilmesi mali destek programı kapsamında Küçük ve mikro işletmeler tanımına uyan işletmeler uygun başvuru sahibi olarak değerlendirilmektedir. Orta ölçekli işletmeler sınıfına giren işletmeler uygun başvuru sahibi olarak değerlendirilmemektedir.	Başvuru Rehberi	2.1.1
76	Arıcılıkla ilgili destek başvurusunda bulunulabilir mi?	Tarımsal çıktılardan ikincil ürünler üretilmesi, paketlenmesi ve pazarlanması ile tarımsal çıktıların depolanmasına yönelik soğuk hava deposu yatırımları uygun başvuru konuları olarak değerlendirilmektedir. Bu kapsamda Bal, polen, arı sütü, arı zehri, propolis vb. arı ürünlerinin işlenmesi ve/veya paketlenerek pazarlanması faaliyetlerini içeren projeler ile ajansa destek başvurusunda bulunulabilir.	Başvuru Rehberi	2.1.3
<p>KUZEYDOĞU ANADOLU KALKINMA AJANSI</p> <p>2016 YILI TEKLİF ÇAĞRISI</p> <p>MALİ DESTEK PROGRAMLARI</p> <p>SIKÇA SORULAN SORULAR VE CEVAPLARI</p>				
<p>Tarımsal Üretim Altyapısının Geliştirilmesi Mali Destek Programı</p>				
77	Kamu görevlilerinin maaşları eş finansman olarak değerlendirilebilir mi?	Projede kamu personeli görevlendirilirse söz konusu personele yapılan maaş ödemeleri proje kapsamında eş finansman olarak kabul edilebilmektedir.	Başvuru Rehberi	2.1.4

78	Tarımsal Üretim Altyapısının Geliştirilmesi Mali Destek Programı kapsamında KDV uygun maliyet mi? Uygun maliyet ise bu hangi başvuru sahipleri için geçerli?	Kâr amacı gütmeyen bütün başvuru sahipleri için KDV uygun maliyet olarak değerlendirilmektedir.	Başvuru Rehberi	2.1.4
79	Projesi devam eden kamu kurumları yeniden başvuru yapabilir mi?	Sözleşme bitimini müteakip 1 yıl boyunca Ajansa başvuru yapamama kriteri kâr amacı güden kuruluşlar için geçerli olup kamu kurumları gibi kâr amacı gütmeyen kuruluşlar için geçerli değildir.	Başvuru Rehberi	2.1.3
80	Proje başvurusunda ortak bulunması zorunluluğu var mıdır?	<p>Başvuru sahipleri tek başlarına ya da ortak kuruluşlarla birlikte başvuruda bulunabilirler. Bir projede yer alan taraflar arasındaki ilişkinin ortaklık olarak kabul edilmesi için aşağıdaki koşullar aranmaktadır:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Hazırlık ve uygulama safhalarında tüm tarafların dâhil olması, • Mali kaynaklar da dâhil olmak üzere kaynakların tedariki ve dağıtılmasında tüm tarafların yer alması. <p>Bu kapsamda başvuru sahipleri ortakla veya münferit olarak ajansa başvuru yapabileceklerdir.</p>	Başvuru Rehberi	2.1.2
81	Hayvan kesimhanesi ve soğuk hava deposu kurulması için destek alınabilir mi?	<p>2016 yılı Tarımsal Üretim Altyapısının Geliştirilmesi Mali Destek Programı kapsamında Bölgede ihtiyaç duyulan alanlarda canlı hayvan pazarlarının ve/veya hayvan kesimhanelerinin kurulması uygun başvuru konusu olarak değerlendirilmektedir.</p> <p>Soğuk hava deposu kurulmasına yönelik projeler 2016 yılı Üretimin Geliştirilmesi MDP kapsamında desteklenebilmektedir.</p>	Başvuru Rehberi	1.2